

SPAREBANK 1 SØRE SUNNMØRE
Org.nr. 937 899 785

Offentleggjing av sentral risikoinformasjon
Basel II - Pilar 3

31.03.2013

Innhold

1. BASEL II - KAPITALDEKNINGSREGLAR.....	3
1.1 INNLEIING	3
1.2 PILAR 1	3
1.3 PILAR 2	3
1.4 PILAR 3	3
2. RISIKO- OG KAPITALSTYRING	4
2.1 FØREMÅL.....	4
2.2 RISIKOOMRÅDE	4
2.3 PROSESS FOR RISIKO- OG KAPITALSTYRING.....	4
3. BEREKNING AV KAPITALDEKNING (PILAR 1)	5
3.1. KONSOLIDERING	5
3.2 ANSVARLEG KAPITAL/KAPITALDEKNING (I HEILE 1.000 KR):.....	6
3.3 KREDITTRISIKO	6
3.4 OPERASJONELL RISIKO.....	9
3.5 MARKNADSRISIKO	9
4. VURDERING AV KAPITALBEHOV (PILAR 2)	10
4.1 INNLEIING	10
4.2 KREDITTRISIKO	10
4.3 MARKNADSRISIKO.....	10
4.4 OPERASJONELL RISIKO.....	11
4.5 LIKVIDITETSRISIKO	11
4.6 ANDRE RISIKI.....	11
4.7 SAMANDRAG	12
5. SAMANLIKNING AV REGULATORISK OG ØKONOMISK KAPITALBEHOV.....	13

1. BASEL II - KAPITALDEKNINGSREGLAR

1.1 Innleiing

Nye krav til finansinstitusjonane si berekning av kapitaldekning, Basel II, blei innført i Noreg frå 1. januar 2007. Føremålet med det nye kapitaldekningsregelverket er å styrke stabiliteten i det finansielle systemet gjennom:

- * meir risikosensitivt kapitalkrav
- * betre risikostyring og kontroll
- * tettare tilsyn
- * meir informasjon til marknaden

SpareBank 1 Søre Sunnmøre rapporterte kapitaldekning og lcaap til Finanstilsynet etter dei retningsliner og oppfordringar som vi vert pålagde.

1.2 Pilar 1

Pilar 1 omhandlar minstekrav til kapitaldekning og er ei vidareutvikling av det tidlegare kapitaldekningsregelverket, Basel I. Det er endringar i regelverket for kva som kan reknast som ansvarleg kapital og samansetninga av denne. Dei store endringane gjeld berekninga av kapitalkravet for kredittisiko og introduksjonen av eit eksplisitt kapitalkrav for operasjonell risiko. Nye myndigheitskrav til kapitaldekning er under innfasing, og banken har fokus på å tilpasse seg desse krava.

1.3 Pilar 2

Pilar 2 er basert på to hovudprinsipp. Bankane skal ha ein prosess for å vurdere sin totale kapital sett opp mot risikoprofil og ein strategi for å oppretthalde sitt kapitalnivå. I tillegg skal tilsynsmyndigheitene gjennomgå og evaluere bankanes interne vurdering av kapitalbehov og strategiar, og overvake og sikre etterleving av dei kapitalkrava styresmaktene har sett. Tilsynet har myndigheit til å sette i verk passande tilsynsmessige tiltak om det ikkje er tilfreds med resultata av denne prosessen.

1.4 Pilar 3

Føremålet med pilar 3 er å supplere minimumskrava i Pilar 1 og den tilsynsmessige oppfølginga i Pilar 2. Pilar 3 skal bidra til auka marknadsdisiplin gjennom krav til offentleggjering av informasjon som gjer det mogeleg for marknaden; analytikarar og investorar, å vurdere institusjonens risikoprofil og kapitalisering, og styring og kontroll. Krava til offentleggjering vert spesielt viktig når det for bankane er mogeleg å nytte eigne system og metodar for å rekne kapitalkravet.

2. RISIKO- OG KAPITALSTYRING

2.1 Føremål

Styring av risiko og kapitalanvendelse er eit sentralt verkemiddel for å nå bankens målsetjingar slik dei er nedfelt i bankens forretningsstrategi. Konsernets lønnsemd og muligheitene til å nå desse målsetjingane overfor m.a. tilsette og samfunnet, er avhengig av evna til å identifisere, måle, styre og prise dei risikoene som ligg i å tilby finansielle produkt og tenester. Risikostyringa skal sikre finansiell stabilitet og forsvarleg formuesforvaltning.

Konsernet har ein moderat risikoprofil. Konsernet har ei målsetjing om å minimum oppretthalde noverande rating (A-) for å kunne sikre ein langsiktig god tilgang på innlån frå kapitalmarknaden.

2.2 Risikoområde

Banken identifiserer og styrer risiko innanfor følgjande **overordna** risikoområde:

Kredittrisiko

Risiko for tap som følgje av kundens manglande evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktingar knytte til utlån, kredittar, garantiar og liknande.

Marknadsrisiko

Risiko for tap som skuldast endringar i marknadsvariablar og/eller marknadsbetingelsar som renter, valutakursar og verdipapirmarknader.

Operasjonell risiko

Risiko for tap som følgje av utilstrekkelege eller sviktande interne prosessar eller system, menneskelege feil eller eksterne hendingar.

Likviditetsrisiko

Risiko for at konsernet ikkje klarer å finansiere auke i eignelutar og innfri sine forpliktingar etter kvart som finansieringsbehovet aukar.

2.3 Prosess for risiko- og kapitalstyring

Overordna strategi

SpareBank 1 Søre Sunnmøre har ein revisjon av den overordna strategien jamleg, og minimum ein gong i året. Dette omfattar ein gjennomgang av endringar i rammevilkår som m.a. konkurransesituasjonen, krav frå offentlege styresmakter, endring i kundeadferd og krav til kompetanse og organisering. I strategiprosessen vert det lagt vekt på å involvere alle tilsette, for å skape aksept for strategien slik at endringstiltak verkeleg kan gjennomførast. Resultatet av denne strategiprosessen er nedfelt i dokumentet "Mål og strategi for SpareBank 1 Søre Sunnmøre 2013-2015". Mål og strategidokumentet er å sjå på som ein del av bankens samla styringsdokument, m.a. i forhold til "Internal Governance" og Basel II. Vidare har banken ei rekkje overordna dokument på ulike område som jamleg vert revidert, minimum ein gong i året.

SpareBank 1 Søre Sunnmøre har overordna dokument/retningslinjer knytta til risiko- og kapitalstyring som inneheld spesifikasjon av grenseverdiar/måltal sett av styret om kva som skal rapporterast til styret og kor ofte. Administrasjonen utarbeidar eigne nøkkeltalsrapportar månadleg/kvartalsvis som viser utvikling mot vedtekne måltal.

Prosess for vurdering av samla kapitalbehov

Økonomi- og finansavdelinga administrerar og gjennomfører berekninga av kapitalbehov. Bankens leiargruppe og styre vert løpande orientert og involvert i dette arbeidet.

Utgangspunktet for seinare berekning av kapitalbehov og informasjonen i Pilar 3 byggjer vidare på dei berekningsmåttane og konklusjonane som vart godkjende i dei lcaap-prosessane som har vore gjennomført. Dette Pilar 3 dokumentet er handsama i styret den 21.06.2013.

Risiko- og kapitalstyring

Prosesen for risikoidentifikasjon dekkjer alle vesentlege risikoområde til konsernet. Prosessen vert gjennomført som ein integrert del av konsernets strategi- og budsjettprosess. Det vert gjennomført ulike analysar av risikoane som er identifiserte for å forstå risikoens eigenskapar med tilhøyrande årsaksmekanismar. Alle vesentlege risikoar er i den utstrekning det er mogeleg kvantifisert gjennom forventa tap og behovet for økonomisk kapital. Kvantifisering skal vere basert på kjende og forsvarlege metodar og framgangsmetodar for måling av risiko.

Bankens kapitaldekningsmål skal sikre tilstrekkeleg kapital til å oppfylle krav frå styresmaktene sett opp mot kapitaldekninga, og styret har vedteke ein overordna beredskapsplan for kapitalstyring som har som føremål og synleggjere leiinga og styret sin strategi for å avverje fallande kapitaldekning. Styret har vedteke at banken sitt regulatoriske målkrav skal vere på minimum på 13 % ansvarleg kapital, 12 % kjernekapital og 11 % ren kjernekapital (på konsolidert nivå).

Rapportering/oppfølging/compliance

Eit viktig element i ei effektiv risikostyring er overvaking av den løpande risikoeksponeringa. Alle leiarar er ansvarlege for den daglege risikostyringa innanfor sitt ansvarsområde, og dei skal til ei kvar tid sjå til at risikoeksponeringa er innanfor dei rammer som er vedtekne av styret eller administrerande banksjef.

Konsernets overordna risikoeksponering og risikoutvikling vert fylgt opp gjennom periodiske risikorapportar til administrasjon og styre. Konsernet ønskjer å ha gode prosessar for å sikre compliance (etterleving) av gjeldande lover og forskrifter.

3. BEREKNING AV KAPITALDEKNING (PILAR 1)

3.1. Konsolidering

Tabellen nedanfor viser skilnaden i konsolideringsgrunnlag etter rekneskapsreglane og ved konsolidering for kapitaldekningsformål.

Dotterselskap	Antal aksjar	Eigar- andel	Rekneskaps- formål	Kapitaldeknings- formål
Eiksundregionen Eigedom AS	10.100	100 %	Full konsolidering	Full konsolidering
Eiksundregionen Vekst AS	150	100 %	Full konsolidering	Full konsolidering
Eiksundregionen Utvikling AS	3.700	100 %	Full konsolidering	Full konsolidering
Eiksundregionen Bu & Virke AS	1.800	100 %	Full konsolidering	Full konsolidering

Tilknytta selskap/ felleskontrollert verksemd	Eigar- andel	Rekneskapformål	Kapitaldeknings- formål
Samarbeidande Sparebanker AS	7,72 %	Eigenkapitalmetoden	Eigenkapitalmetoden
Samarbeidande Sparebanker Bankinvest AS	4,62 %	Eigenkapitalmetoden	Eigenkapitalmetoden
Samarbeidande Sparebanker Bankinvest II AS	7,82 %	Eigenkapitalmetoden	Eigenkapitalmetoden
Ørsta Hotelleiendom AS	49,50 %	Eigenkapitalmetoden	Eigenkapitalmetoden
Mosflata Næringsbygg AS	45,00 %	Eigenkapitalmetoden	Eigenkapitalmetoden

Heleigde dotterselskap skal ha ein tilfredsstillande kapitalisering, og det er ikkje lagt begrensningar på styret si moglegheit til å overføre kapital mellom morbanken og dotterselskapa utover det som følgjer av regulatoriske og andre lovbestemte begrensningar. Det ligg heller ikkje føre vedtektsbestemmelser som gir denne type begrensning.

Investeringane i tilknytta selskap/felleskontrollert verksemd er av strategisk betydning knytta til samarbeidet i SpareBank1 Alliansen, eller strategisk betydning knytt til lokal verksemd.

3.2 Ansvarleg kapital/kapitaldekning (i heile 1.000 kr):

Konsolidert	31.03.2013	31.03.2012
Opptent egenkapital	540.960	512.289
Annan kjernekapital:		
Fondsobligasjon	49.600	49.550
50 % av medlemsinnskot i kredittforeiningar	3.345	3.705
Minoitetsinteresser	46.638	0
Sum kjernekapital	640.543	565.544
Fradrag for eigarandel i andre finansintstitusjoner	-57.611	0
Sum netto kjernekapital	582.933	565.544
Annan tilleggskapital:		
Ansvarlig lånekapital	149.858	149.777
50 % av medlemsinnskot i kredittforeiningar	3.345	3.705
	153.203	153.482
Fradrag for eigarandel i andre finansintstitusjoner	-57.611	0
	95.592	153.482
Netto ansvarleg kapital	678.525	719.026
Kapitalkrav:		
Kapitalkrav for kreditt, og motpartsrisiko	349.653	315.929
Frådrag standardmetoden for kredittrisiko	-10.986	-1.928
Kapitalkrav for operasjonell risiko	24.523	23.054
Sum kapitalkrav	363.190	337.055
Kapitaldekning i %	14,95	17,07
Kjernekapitaldekning i %	12,84	13,42

Banken nyttar standardmetoden ved berekning av det regulatoriske kapitalkravet for kredittrisiko, og basismetoden ved berekning av kapitalbehov for operasjonell risiko.

3.3 Kredittrisiko

Styring og kontroll

Kredittrisikoen vert styrt gjennom konsernets overordna strategi der kredittpolicy og rammer for overordna porteføljestyling er fastlagt. Bevilgningsreglement og den daglege kredittvurderinga på alle nivå gjenspeglar desse. Retningslinjer for kredittstyring og bevilgningsreglementet vert revidert minimum ein gong i året av styret. Retningslinjene for kredittstyring fokuserer på kredittrisiko på eit overordna nivå, og organisering av kredittarbeidet, prinsipp for engasjementsoppfølging, målemetodar, rapportering og overvaking av dette kredittarbeidet.

Sentralt i bankens kredittvurderingsprosess står risikoklassifiseringssystemet PorTo. Dette systemet er basert på avanserte risikomodellar, og er under kontinuerleg vidareutvikling og testing av Kompetansesenter for Kreditt, SpareBank 1. Den risikomessige utviklinga i porteføljen vert fylgt opp månadleg, med særleg vekt på utviklinga i risikoklassifisering (migrering), forventa tap, økonomisk kapital og risikojustert avkastning.

Porteføljeinformasjon

Grunnlagsdata for berekning av kapitalkrav (8%) for kredittrisiko fordelt på engasjement per 31.03.13 (i heile 1.000 kr):

Kreditt-, motparts- og forringelsesrisiko	Engasjement	Berekningsgrunnlag	Kapitalkrav
Stater og sentralbankar		0	0
Lokale og regionale styremakter		0	0
Offentlege eigde foretak	2.561	1.000	80
Institusjonar	36.275	36.275	2.902
Foretak	1.678.063	1.678.063	134.245
Massemarknadsengasjement	8.610	5.363	429
Pant i bustad og fritidseigedom	5.377.821	2.251.163	180.093
Forfalne engasjement	34.558	51.838	4.147
Obligasjonar med fortrinnsrett	76.236	11.050	884
Andelar i verdipapirfond	382.013	84.025	6.722
Øvrige engasjement	136.531	251.875	20.150
Samlet kapitalkrav kreditt-, motparts- og forringelsesrisiko	7.732.668	4.370.651	349.653
Samlet kapitalkrav for operasjonell risiko		308.687	24.523
Frådrag i kapitalkravet; gruppevis nedskr.		-21.100	-10.986
Andre frådrag		-86.776	
Sum kapitalkrav		4.571.462	363.190

Utlån, garantiar og ubenyttat kredittar fordelt etter geografi per 31.03.13 (i heile 1.000 kr):

	Søre Sunnmøre	I fylket elles	Utanom fylket	Total
Utlån personmarknaden	2.980.973	209.194	1.201.052	4.391.219
Utlån bedriftsmarknaden	1.801.628	99.333	106.565	2.007.526
Sum	4.782.601	308.527	1.307.617	6.398.745
Garantier personmarknaden	4.600	0	0	4.600
Garantier bedriftsmarknaden	98.100	15.600	8.500	122.200
Sum	102.700	15.600	8.500	126.800
Ubenyttat kredittar	384.510	95.340	15.211	495.061
Sum total	5.269.811	419.467	1.331.328	7.020.606

**Ubenyttet kredittar fordelt etter sektor/næring per 31.03.13
(i heile 1.000 kr):**

	31.03.2013	31.03.2012
Personkunder	307.927	280.711
Bedriftskunder:		
Offentleg sektor	0	0
Primærnæringar	39.595	41.669
Offshore	36.274	0
Industri	28.174	6.324
Bygg og anlegg	77.860	63.744
Handel/Hotell	72.402	81.968
Transport	18.798	37.375
Egedomsdrift	9.852	0
Service- og tenesteyting	30.979	71.569
Sum bedriftskunder	313.934	302.649
Sum eksponering	621.861	583.360

**Samla engasjementsbeløp fordelt på risikoklasse per 31.03.13
(i heile 1.000 kr):**

Risikogruppe	VOLUM	ANTALL	ANDEL
Svært lav	3.686.980	2.809	52.52%
Lav	1.107.451	496	15.77%
Middels	1.323.005	1.067	18.84%
Høy	394.934	296	5.63%
Svært høy	395.828	430	5.64%
Misligholdt og nedskrevne	112.408	59	1.60%
Sum	7.020.606	5.157	100.00%

**Utvikling i porteføljen fordelt på risikoklasse per 31.03.13
(i heile 1.000 kr):**

Risikogruppe	VOLUM 31.03.2013	VOLUM 31.03.2012	Endring	Endring i %
Svært lav	3.686.980	3.463.871	223.109	66,44
Lav	1.107.451	932.962	174.489	51,96
Middels	1.323.005	1.600.380	-277.375	-82,60
Høy	394.934	259.897	135.037	40,21
Svært høy	395.828	351.147	44.681	13,31
Misligholdt og nedskrevne	112.408	76.538	35.870	10,68
Sum	7.020.606	6.684.795	335.811	100,00

Trygd

Engasjement med pant i fast eigedom utgjør den største andelen av dei totale engasjement. Anna trygd som vert nytta er m.a. salspant i lausøyre, varelager og kundekrav. Ved verdivurdering av trygd vert reduksjonsfaktorane i gjeldande SpareBank 1 Appendiks 1 lagt til grunn. Føremålet med denne metodikken er å skape lik standard for verdivurdering av trygd for alle bankane. Det er også med på å auke kvaliteten og treffsikkerheita i verdivurderingane. Panteobjektet vert registrert med omsetnadsverdi/ kjøpesum. Deretter gjennomgår panteobjekta individuell justering av verdiar basert på likviditet og pantbarheit, og redusert med ein standard reduksjonsverdi til normal realisasjonsverdi.

3.4 Operasjonell risiko

Styring og kontroll

Operasjonell risiko er ein risikokategori som fangar opp det mest vesentlege av kostnader når det gjeld manglande kvalitet i bankens løpande verksemd. Identifisering, styring og kontroll av operasjonell risiko er ein integrert del av leiaransvaret på alle nivå. Leiarens viktigaste hjelpemiddel i arbeidet er fagleg innsikt og leiingskompetanse og handlingsplanar, kontrollrutinar og gode oppfølgingssystem. Eit systematisk arbeid med risikovurderingar og styringstiltak bidrar til auka kunnskap om og merksemd mot aktuelle forbettringsbehov i eiga eining. Banken ser ikkje tilhøve som gjer at ein ikkje kan nytte basismetoden ved berekning av kapitalbehov for operasjonell risiko.

**Grunnlagsdata for berekning av kapitalkrav for operasjonell risiko per 31.03.13
(i heile 1.000 kr):**

	2013	2012	2011	Gj.snitt	Kapitalbehov
Sum netto driftsinntekter	180.490	149.434	160.533	163.486	24.523

3.5 Marknadsrisiko

Styring og kontroll

Marknadsrisiko vert hovudsakleg kontrollert gjennom oppfølging av risikoeksponering i handelsporteføljene med rammer fastsett av styret, og løpande analysar av uteståande posisjonar. Rammene for eksponeringar er nedfelt i overordna dokument "retningsliner for handsaming av marknadsrisiko".

SpareBank 1 Søre Sunnmøre si risikoeksponering mot m.a. renterisiko, valutaeksponering og handel med verdipapir er regulert gjennom eigne retningsliner. Konsernets generelle eksponering mot marknadsrisiko er moderat. Det vert ikkje berekna kapitalbehov for marknadsrisiko i den regulatoriske kapitaldekningsberekninga.

4. VURDERING AV KAPITALBEHOV (PILAR 2)

4.1 Innleiing

I kapitla nedanfor er det gjort greie for rammeverk og styring av dei risikotypene som ikkje vert dekkja av Pilar 1 – minimumskravet til ansvarleg kapital (kap. 3), og gitt ei nærare skildring av bankens interne vurdering og dei føresetnader som er lagt til grunn ved berekning av kapitalbehovet der det avvik frå dei regulatoriske berekningane.

4.2 Kredittrisiko

Konsernet bruker i all hovudsak dei same modellane og tilnærmingar ved berekning av økonomisk kapital som ved minimumskrav til ansvarleg kapital. Kredittrisikoen er kapitalbehovsvurdert med utgangspunkt i SpareBank 1-alliansens modell for prognostisering av misleghald, forventa tap, tap gitt misleghald og uventa tap. Risikomodellene som ligger til grunn for risikostyringssystemene tar utgangspunkt i statistiske beregninger, og er under kontinuerlig videreutvikling, testing og validering. Tapsberekninga i PorTo vert vurdert til å vere den beste tilgjengelege modelltilnærminga for å rekne ut kapitalbehovet for bankens kredittrisiko. For å i møtekomme Finanstilsynet sine anbefalingar vil minimums krav til kredittrisiko portefølje aldri bli satt lågare enn Pilar 1-kravet.

Kredittrisiko knytt til store engasjement, bransje og geografi kjem i tillegg.

Konsentrasjonsrisiko vert definert som den risiko som oppstår ved å konsentrere eksponeringa mot bransje, geografisk område og storleik/volum på kundar. Det er m.a. teke omsyn til konsentrasjonsrisiko for storleik i berekninga av økonomisk kapital ved at det er berekna eit skjønnsmessig påslag med 50% på uventa tap på eit utval av store engasjement på bedriftsmarknaden (engasjement større enn 2% av ansvarleg kapital).

I tillegg vert det berekna kapital for konjunkturbuffer kreditt.

Vi viser til årsrapporten for 2012 og note 2 om rekneskapsprinsipp, samt note 13, 14, 15 og 16 som m.a. gir informasjon og definerer misleghald og metodar for fastsetjing av verdiendring/nedskrivingsoversikt m.m.

4.3 Marknadsrisiko

Marknadsrisiko oppstår i all hovudsak frå bankens investeringar i obligasjonar, sertifikat og aksjar, i tillegg avtalar på renteinstrument/swapavtalar. Risikoområdet kan delast inn i renterisiko og kurs- og kredittspreadrisiko. Vi viser til note 21 i årsrekneskapen for 2012, som spesifiserer aksjeinvesteringar av langsiktig og/eller strategisk karakter. Alle desse aksjane er bokført til verkeleg verdi. Selskap knytt til SpareBank 1 Gruppen, heileigde dattorselskap og andre tilknytte selskap vert vurdert under eigarrisiko.

Kursrisiko vert berekna ut i frå ramme/eksponering og vurdert opp mot et scenario med et kursfall på 30 %. Kredittspreadrisiko knytt til obligasjonen er vurdert mot scenario med fall på 2,0 %, noe som i denne perioden fra 2007 er relativt stort.

Renterisikoen i balansen er vurdert under eit scenario med 2% endring i marknadsrenta og vert berekna tilnærma på alle balanseposter på restløpetider. Alle poster i og utanfor balansen er inkludert i denne utrekninga.

Banken har ikkje eksponering i valuta og det er såleis ikkje berekna kapitalkrav knytt til valuta.

4.4 Operasjonell risiko

Kapital for operasjonell risiko inngår i konsernets prosess for vurdering av økonomisk kapital etter pilar 2. Kapitalbehovet er rekna med utgangspunkt i basismetoden. I tillegg vurderer banken behovet for buffer knytte til kvaliteten på styring og kontroll, men det er ikkje gjort avsetjing utover kapitalbehovet etter basismetoden.

4.5 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko oppstår som følge av ein eller fleire hendingar som gjer at banken får problem med å refinansiere balansepostar knytte til innlån. Banken handsamar problemstillingar knytte til dette risikoområdet i policydokumentet "Retningslinjer for funding og likviditet". Det er satt rammer for dei ulike finansieringsgruppene. Ved berekning av denne risikoen har banken lagt til grunn ein auke i pris ved refinansiering ved fundingforfall dei næraste 18 månadane, med 0,5 % -1,5 %. I berekninga er det også teke omsyn til at banken må stille likviditet for 10 % av garantiportefølja med ein rentekostnad på 3,5 %. I tillegg er det tatt høgde for at ubenyttta kreditter vert trekt opp med 20 % til 1,5 % rente.

4.6 Andre risiki

Eigarrisiko

I berekninga knytt til eigarrisiko har vi i utgangspunktet definert følgjande selskap:

Selskap
Samarbeidende Sparebanker AS (SpareBank 1 Gruppen)
Samspar Bankinvest AS (BN Bank)
Samspar Bankinvest II AS (Bank 1 Oslo)
EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS
SpareBank 1 Boligkreditt AS
SpareBank 1 Næringingskreditt
SpareBank 1 Kredittkort AS
SpareBank 1 SMN Finans AS
SpareBank 1 Verdipapirservice AS
Eiksundregionen Bu & Virke AS
Eiksundregionen Eigedom AS
Eiksundregionen Utvikling AS
Eiksundregionen Vekst AS
Mosflata Næringsbygg AS
Ørsta Hotelleigedom AS

Berekna økonomisk kapital er i utgangspunktet basert på det totale kapitalbehovet i det ein skilde selskap sett i forhold til vår eigardel, evt. verdifall på aksjeposten.

Omdømmerisiko

Ein kan anta at eit svekka omdømme kan føre med seg at kundar med innskot flyktar, og med bakgrunn i dette vert det berekna eit kapitalpåslag på 0,5% av 40% av innskota.

Vekstrisiko

Banken budsjetterer samla med ein vekst på 7 % i 2013, og det er gjort eit påslag på dette i berekninga av kapitalbehov. Ein føresetnad er at veksten er noko sterkare i den beste delen av risikoklassene enn i eksisterande portefølje. Uventa tap aukar med denne forventta auken i berekningsgrunnlaget, og vert lagt til den risikojusterte kapitalen. I berekninga er det teke utgangspunkt i volum utlån inkl. off balance postar som garantiar, ikkje belasta kredittar m.m.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko vert definert som risikoen for uventa inntekts- og kostnadssvingningar.

Risikoen kan knyttast til konjunktursvingningar eller endra kundeadferd. Uro i marknaden kan gje reduksjon i bankens inntekter, og det er lagt til grunn at renteinntekter vert redusert med 5 % og off-balanse-inntekter med 10-20% i eit år framover. Ein slik marknadsuro vil også påverke bankens aktivitet og kostnadene, og det vert gjort eit frådrag på 1,5 mnok. totale kostnader i berkinga av kapitalbehovet.

Strategi- og kompetanserisiko

Strategisk risiko beregnes å oppstå spesielt ved etablering av virksomhet i nye markedsområder eller inngåelse av avtaler om nye produkt som krever store økonomiske uttellingar.

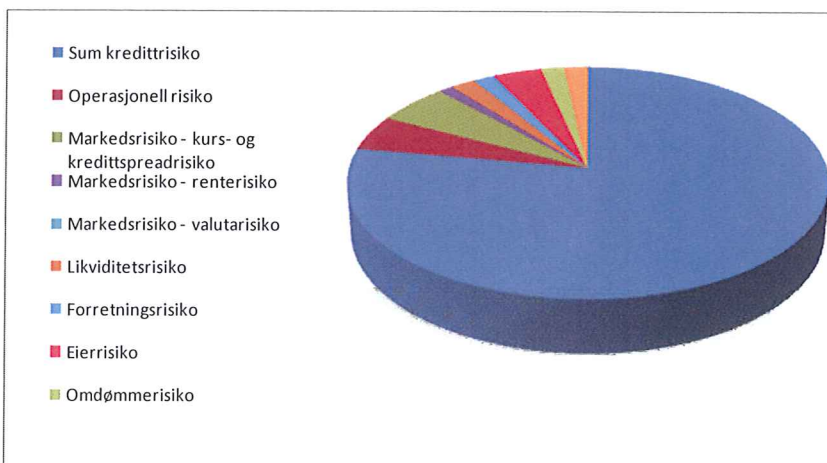
Vi ser ikkje at banken har spesielle utfordringar som sannsynleggjer avsetning for denne type risiko.

4.7 Samandrag

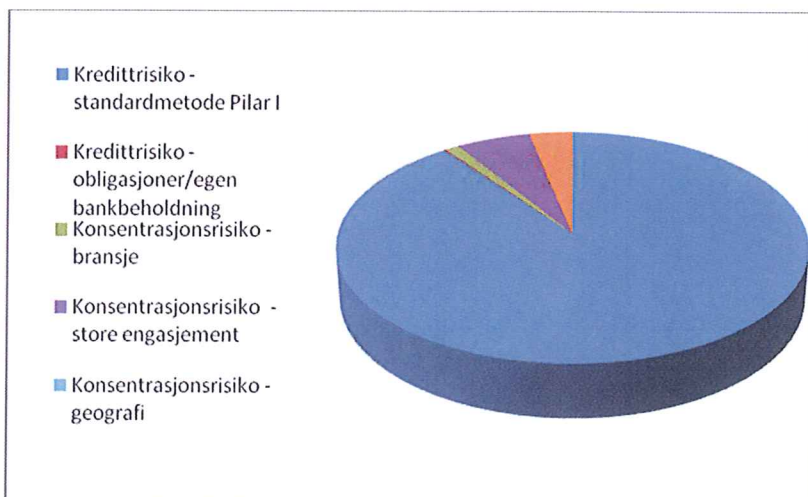
Økonomisk kapital seier noko om kor mykje kapital konsernet meiner det treng for å dekkje den faktiske risikoen konsernet har påteke seg.

Det er lagt til grunn statistiske metodar for berekning av økonomisk kapital, men enkelte av risikotypene forutset likevel bruk av kvalitative vurderingar. Hovuddelen av bankens berekna risiko er knytt til kredittområdet, der banken støtter seg på analyseverktøyet PorTo.

Diagrammet nedanfor viser fordelinga av økonomisk kapital på dei ulike risikogrubbene med utgangspunkt i risikoeksponering - grunnlagsdata per 31.03.13.:

Diagrammet nedanfor viser fordelinga av økonomisk kapital knytt til kredittisiko med utgangspunkt i risikoeksponering - grunnlagsdata per 31.03.13.:

5. SAMANLIKNING AV REGULATORISK OG ØKONOMISK KAPITALBEHOV

Nedanfor er det gjort ein samanlikning mellom minimumskrav til ansvarleg kapital (Pilar 1) og behovet for økonomisk kapital (Pilar 2).

(tal i heile kroner)

ICAAP-berekning	PILAR 2	PILAR 1	PILAR 2	PILAR 1
Risikogrupper:	31.03.2013	31.03.2013	31.03.2012	31.03.2012
Kredittrisiko - standardmetoden Pilar I	349.653.000	349.653.000	283.165.217	315.929.000
Kredittrisiko - obligasjonar/eigen bankbeholdning	640.330		294.710	
Konsentrasjonsrisiko - bransje	4.136.123		1.586.858	
Konsentrasjonsrisiko - store engasjement	22.250.227		17.135.144	
Konsentrasjonsrisiko - geografi	0			
Konjunkturbuffer kreditt (restrisiko)	13.087.811		13.005.071	
Sum kredittrisiko	389.767.491	349.653.000	315.187.000	315.929.000
Operasjonell risiko	24.523.000	24.523.000	23.054.000	23.054.000
Marknadsrisiko - kurs-og kredittspreadrisiko	28.016.000		34.828.385	
Marknadsrisiko - renterisiko	5.604.167		1.805.000	
Marknadsrisiko - valutarisiko	0			
Likviditetsrisiko	9.396.188		7.453.814	
Forretningsrisiko	8.077.200		7.131.167	
Eigarrisiko	18.757.611		20.497.100	
Omdømmerisiko	8.789.580		7.919.082	
Eigedomsprisrisiko	0		0	
Strategi- og kompetanserisiko	0		0	
Vekstrisiko (12 mnd)	8.932.395		12.520.713	
Sum risikojustert kapital før diversifiseringseffektar	501.863.632	374.176.000	430.396.261	338.983.000
Diversifiseringseffektar 10 %	-50.186.363	-10.986.000	-12.911.888	-1.928.000
Sum risikojustert kapital etter diversifiseringseffektar	451.677.269	363.190.000	417.484.373	337.055.000
Kjernekapital	640.543.000	640.543.000	566.376.000	565.544.000
Tilleggskapital	37.982.000	37.982.000	73.471.000	153.462.000
Sum ansvarlig kapital	678.525.000	678.525.000	639.847.000	719.006.000
Ansvarleg kapital oppjustert for eigarrisiko	18.757.611		79.991.000	
Sum korrigert ansvarlig kapital	697.282.611		719.838.000	
Sum buffer målt mot kjernekapital	188.865.731		148.891.627	
Total buffer i prosent av kjernekapital	29,5 %		26,3 %	
Sum buffer målt mot ansvarlig kapital	245.605.342		302.353.627	
Total buffer i prosent av ansvarlig kapital	35,2 %		42,0 %	
Kapitaldekning		14,95 %		17,1 %
Kjernekapitaldekning		12,84 %		13,4 %

Totalt behov for økonomisk kapital per **31.03.13** er berekna til i overkant av **501,9 mill. kroner** før diversifiseringseffektar. Når ein tek omsyn til diversifiseringseffektar mellom risikogruppene, er behovet for økonomisk kapital berekna til **451,7 mill. kroner**. Diversifiseringseffekten viser den risikoreduserande effekten konsernet oppnår ved å arbeide innan fleire risikoområde som ikkje kan påreknast å medføre uventa tap på same tid.

Total buffer målt mot kjernekapital er per **31.03.13 188,9 mill. kroner**. I prosent utgjør dette **29,5 %**. Total buffer målt mot ansvarleg kapital utgjør **245,6 mill. kroner** og **35,2 %**.

Banken konkluderer med at berekningane viser ein tilfredsstillande buffer.

Volda, 21. juni 2013